

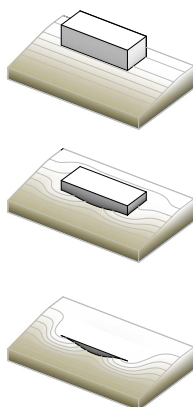
**Atviros centralizuotos muziejinių vertybių saugyklos
su kompetencijų centru pastato I. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškių mstl.,
Kaišiadorių r. sav., atviro architektūrinio projekto konkurso pasiūlymo devizu
„YraNėra“**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

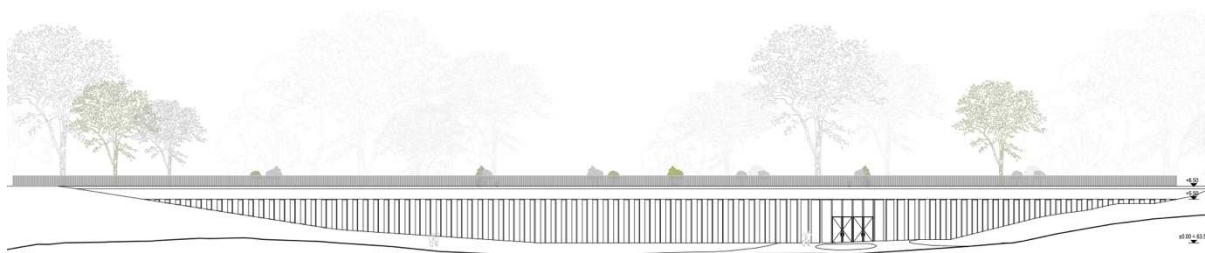
1. Architektūrinė idėja

Projektuojamo Atvirų centralizuotų muziejinių vertybių saugyklos su kompetencijų centru pastato architektūrinė raiška jungia plastiškas gamtines formas ir geometriškas architektūros linijas į vientisą kraštovaizdyje išnykstančią kompoziciją. Pastatas žvelgiant iš paukščio skrydžio perspektyvos suvokiamas kaip didelio mastelio žemės meno kūrinys - stačiakampių formų žmogaus kuriamo paveldo įspaudas esamame žemės reljefe.

Idėjinė schema

Lakoniška naujojo pastato forma iš dalies panyranti po esamu žemės lygiu atskleidžia esamo reljefo charakterį ir sudaro galimybę reljefui suformuoti plastišką fasado išklotinę, kaip žmogaus ir gamtos kurtų formų sąjungą. Aplink pastatą esantis ir formuojamas reljefas, apželdinimo sprendiniai ne tik kuria besikeičiančias pastato tolimas ir artimas perspektyvas stebėtoju judant, bet ir suformuoja pusiau uždaras, jaukesnio mastelio prieigas pietinėje ir vakarinėje saugyklų pastato kraštinėse.

Vakarinis fasadas

Nepaisant planuojamos didelio masto invazijos statybų metu siekiama kuo mažesnio vizualinio poveikio kraštovaizdžiui įgyvendinus projektą. Naujas pastatas neiškyla aukščiau esamo pravažiavimo greta rytinės sklypo ribos lygio ir nedaro vizualinės įtakos greta esančioms sodyboms. Tuo tarpu vakarinė pastato kraštinė išnaudoja žemėjantį esamą reljefą palaipsniui atidengiantį pastato fasadą ir suformuoja pagrindinį lankytojų įėjimą. Pastato fasadai projektuojami iš vertikalių piliastų ir stiklo kuriant vizualinę ir erdvinę jungtį tarp pastato lauko ir vidaus, tuo pačiu užtikrinant saulės spindulių patekimo į pastato vidų kontrolę. Pastato stogas projektuojamas kaip lankytojams prieinama pieva, nuo kurios atsveria aplinkiniai vaizdai. Apželdintas penktasis fasadas - stogas dar labiau mažina vizualinį poveikį esamų ir aplinkinių teritorijų įvaizdžiui.

Vizualizacija nuo pastato stogo

Naujasis pastatas atitraukiamas nuo esamo įėjimo į Lietuvos etnografinį muziejų ir pozicionuojamas konkurso teritorijos viduryje siekiant mažinti vizualinę įtaką susiklosčiusiam vaizdai, matomam atvažiuojant į Lietuvos etnografinį muziejų. Esama susisiekimo infrastruktūra lieka beveik nepakitusi formuojant tik naują įvažiavimą į teritoriją ir pastatą pietrytiniame konkurso teritorijos kampe.

2. Funkcionalumas

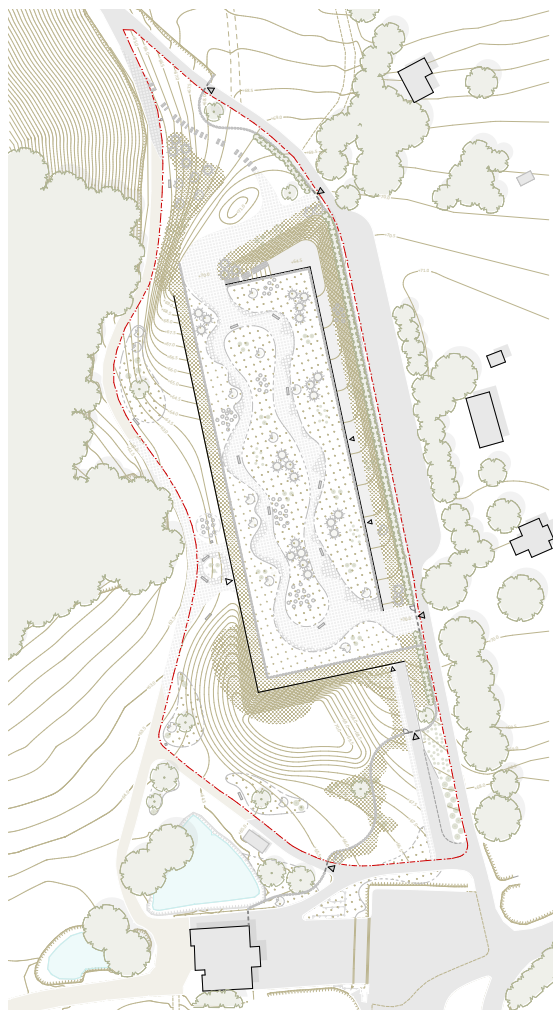
2.1. Sklypas

Žvelgiant į naują pastatą iš viršaus visa konkurso teritorija įskaitant ir pastatą suvokiama kaip žaliaji zona su suformuotu reljefu, apželdinimo sprendiniais ir susisiekimo komunikacijomis (takeliais, pravažiuoju ir pan.). Pastatas šiaurine stogo kraštine susilieja su esamu reljefu, tuo tarpu pietinėje pastato kraštineje performuojamas ir sukliamas esamas reljefas sukuriant mažo mastelio erdvę tarp pietinio pastato fasado ir reljefo.

Vizualizacija iš paukščio skrydžio perspektyvos

Į pastatą lankytojai patenka iš vakarinės pusės suformuojant naują esamo tako-pravažiuoju atšaką link naujojo pastato. Taip pat lankytojai gali patekti ant pastato stogo iš šiaurinės pusės suformuotais praėjimais. Nu stogo įrengiami du tik išėjimui skirti vartai rytinėje konkurso teritorijos kraštineje. Tarnybinis įėjimas į pastatą įrengiamas pietrytiniame konkurso teritorijos kampe, pro kurį patenka saugyklų darbuotojai bei muziejinis transportas. Papildomai įrengiami vartai lankytojų ir darbuotojų patekimui į Lietuvos etnografinio muziejaus teritoriją, kurie būtų naudojami epizodiškai dujų saugyklai aptarnauti ir didesnėms žmonių grupėms.

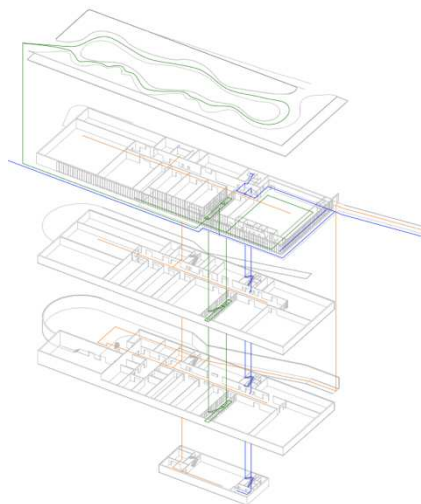

Sklypo planas

Remiantis konkurso sąlygomis automobilių stovėjimo vietos konkurso teritorijoje nėra projektuojamos. Lankytojų patekimas į pastatą vakarinėje pusėje bus pritaikytas ir automobiliams, sudarant galimybę esant reikalui privažiuoti prie pagrindinio pastato fasado.

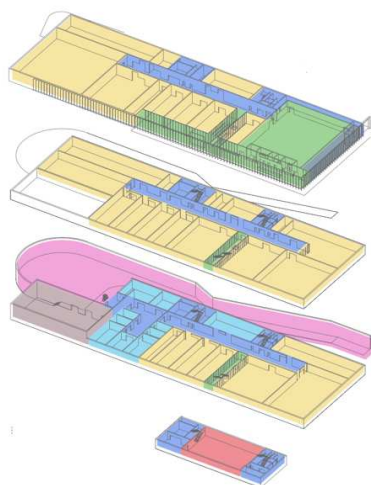
2.2. Pastatas

Atvirų centralizuotų muziejinių vertybių saugyklos su kompetencijų centru pastatas projektuojamas racionalia stačiakampe plano geometrija, suvienodinus visų aukštų (išskyrus pirmo) plotus. Saugyklas jungiantis 7 metrų pločio koridorius projektuojamas ne per pastato centrinę ašį sukuriant galimybę įrengti skirtingų dydžių saugyklas ir technines patalpas. Didžiausią plotą turinčios saugyklos projektuojamos koridorių galuose, siekiant maksimaliai sutrumpinti saugyklų koridoriaus plotą.

Judėjimo pastate schema

Pastato lankytojų ir darbuotojų srautai yra aiškiai atskirti. Ketvirtame aukšte iš vakarinės pusės lankytojai patenka į kavinės ir kompetencijų centro zoną, kuri jungiasi su ekspozicijų sale, sanitariniais mazgais ir laisvai prieinama vertikalia lankytojams skirta erdve, laiptais jungiančia ketvirtą, trečią ir antrą saugyklų aukštus. Tarp šios erdvės ir saugyklų formuojama stiklo pertvara leidžia lankytojams matyti saugyklose saugomas vertybes. Kartu erdvėje esantis liftas ir laiptai tarnauja lankytojams specialių ekskursijų po saugyklas metu patekimui į saugyklų koridorių ir pačias saugyklas skirtinguose pastato aukštuose. Visos pertvaros tarp lankytojų erdvės ir saugyklų projektuojamos iš stiklo siekiant maksimaliai stiprinti susidomėjimą saugyklose esančiomis vertybėmis ir sukurti unikalią lankymosi neeiliniame pastate patirtį. Tuo tarpu saugyklų koridoriuje taip pat įrengiami langai sukuriantys galimybę specialių ekskursijų metu apžiūrėti visas saugyklas nebūtinai patenkant į jų vidų.

Funkcinio zonavimo schema

Saugyklų darbuotojai į pastatą patenka per tarnybinį įėjimą pastato pietrytiniame kampe, kur projektuojamos apsaugai skirtos patalpos, darbuotojų biurai ir kt. Darbuotojai turi galimybę tiesiogiai patekti į saugyklų koridorių ir į skirtingus aukštus greta koridoriaus įrengtais liftais ir laiptais. Pastate be lankytojams skirto lifto projektuojamas saugyklų koridoriaus pločio krovininis liftas per visus aukštus. Šis liftas būtų naudojamas stambiagabaričių kūrinių gabenimui. Kartu projektuojamas ir kitas, mažesnis liftas skirtas darbuotojų judėjimui tarp aukštų ir tarnaujantis kaip krovininis liftas mažesnių gabaritų meno kūriniams transportuoti.

Ekspozicijų salės vizualizacija

(aiškinamajame rašte ir planšetėse pateiktuose ekspozicijų salės vizualizacijose panaudotas TADAOCERN kūrinys pavadinimu „BB“ (2016 m.) Kūrinio atvaizdo panaudojimas suderintas su autoriumi).

Pastato ketvirtame aukšte projektuojamos lankytojams skirtos patalpos, ekspozicijų salė, darbuotojų biurai ir saugyklos su techninėmis patalpomis. Trečiame aukšte projektuojamos saugyklos su techninėmis patalpomis. Antrame aukšte projektuojamos eksponatų priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpos, didelių gabaritų muziejinių vertybių saugyklos, iškrovimo rampa su sunkiojo transporto privažiavimu. Numatoma galimybė tiesiogiai patekti į didelių gabaritų muziejinių vertybių saugyklą tiesiai iš rampos maksimaliai supaprastinant didelių gabaritų eksponatų gabenimą į ir iš saugyklos. Taip pat visos antrame aukšte esančios eksponatų priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpos projektuojamos tarp iškrovimo rampos ir saugyklų, siekiant sklandaus eksponatų paruošimo priimant ir išduodant saugomus kūrinius. Pastato pirmame aukšte projektuojama specialios paskirties saugykla-kapsulė ir techninės patalpos. Iš kiekvieno aukšto projektuojami du evakuaciniai keliai per laiptines į rytiniame fasade esančius išėjimus į lauką.

Sunkiasvoris transportas į pastatą patenka pro pietrytiniame kampe greta tarnybinio įėjimo įrengtus vartus ir pandusu nusileidžia į iškrovimo patalpą antrame aukšte. Iškrovimo patalpa projektuojama taip, jog joje būtų įmanoma apsisukti 13m ilgio priekabą turinčiam vilkikui. Taip pat iškrovimo patalpa ir rampa suprojektuoti taip, jog 13m ilgio priekabą galima būtų iškrauti ir per ilgąją, ir per trumpąją priekabos kraštinę.

Kavinės vizualizacija

Lankytojams prieinamų saugyklų vizualizacija

3. Tvarumas

Pastatas projektuojamas remiantis universalus dizaino principais. Visi pastato aukštai pritaikyti judėjimui žmonėms su negalia, į visas patalpas yra galimybė patekti žmonėms su negalia. Pastato prieigos projektuojamos taip pat be laiptų takus pritaikant judėti žmonėms su negalia, įskaitant patekimą ant pastato stogo. Nekomplikuota ir aiškiai suvokiama pastato patalpų išdėstymo schema leidžia pastato viduje lengvai orientuotis regėjimo ar orientavimosi sutrikimus turintiems lankytojams.

Aiškų funkcijų zonavimas, skirtingų srautų atskyrimas, racionalus patalpų išdėstymas maksimaliai efektyviai išnaudoja pastato plotą ir statybos kaštus. Visos patalpos, kuriose nuolat dirba žmonės ir patenka lankytojai projektuojamos su natūraliu apšvietimu, užtikrinant komfortiškas ir higieniškas darbo ir lankymo sąlygas.

Pastato statybai naudojamos ilgaamžės gelžbetoninės konstrukcijos, atitinkančios pastato paskirtį ir reikalaujančios mažai priežiūros pastato gyvavimo laikotarpiu. Apdailai naudojamos ilgaamžės natūralios apdailos medžiagos, tokios kaip medis, akmuo, stiklas, metalas. Pastato interjero ir konstrukciniai sprendimai parinkti taip, jog nereikėtų papildomų apdailos darbų patalpoms, kurios lankomos epizodiškai siekiant taupyti įrengimo kaštus ir medžiagų išteklius. Lankytojų patalpos, biurai, sanitariniai mazgai įrengiami pagal interjero sprendinius parenkant apdailos medžiagas, kai tuo tarpu saugyklų sienos ir lubos paliekamos be apdailos (konstrukcinio betono).

Kompetencijų centro vizualizacija

Apželdintas pastato stogas sukuria papildomą šilumą akumuliuojantį ir atiduodantį pastato atitvaros sluoksnį, kuris padeda mažesniais kaštais užtikrinti tinkamą mikroklimatą patalpų viduje. Kartu apželdintam stogui nereikia projektuoti ir įrengti išvystytos lietaus vandens surinkimo ir nuvedimo sistemos, į aplinką gražinamos šilumos kiekis nuo apželdinto stogo yra mažesnis, apželdintas stogas sukuria galimybę nemažinti esamos bioįvairovės, mažina triukšmo ir oro taršą. Iš dalies po žeme projektuojamose viršutinio pastato aukšto patalpose taip pat yra lengviau užtikrinti tinkamą mikroklimatą. Todėl architektūrinių, konstrukcinių, medžiagiškų, išplanavimo sprendinių visuma leidžia atliepti šiai dienai pastatams keliamus tvarumo reikalavimus.

4. Bendrieji statinio rodikliai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
Žemės sklypas				
1.	Žemės sklypo plotas	m ²	17612	Pateikiamas konkurso teritorijos, bet ne viso žemės sklypo (unikalus Nr. 4950-0004-0018) plotas
2.	Žemės sklypo užstatymo intensyvumas	%	28	Skaičiuojamas konkurso teritorijai, bet ne visam žemės sklypui (unikalus Nr. 4950-0004-0018)
3.	Žemės sklypo užstatymo tankis	%	34	Skaičiuojamas konkurso teritorijai, bet ne visam žemės sklypui (unikalus Nr. 4950-0004-0018)
4.	Pastato užstatymo plotas	m ²	6009	
5.	Kietų dangų plotas žemės sklype	m ²	3210	Skaičiuojamas konkurso teritorijai, bet ne visam žemės sklypui (unikalus Nr. 4950-0004-0018)
6.	Želdynų plotas žemės sklype	m ²	14402	Skaičiuojamas konkurso teritorijai, bet ne visam žemės sklypui (unikalus Nr. 4950-0004-0018)
7.	Antžeminių automobilių stovėjimo vietų skaičius žemės sklype	vnt.	-	Skaičiuojamas konkurso teritorijai, bet ne visam žemės sklypui (unikalus Nr. 4950-0004-0018)
Pastatas				
8.	Pastato bendrasis plotas	m ²	14077	
9.	Pastato požeminės dalies plotas	m ²	9179	
10.	Pastato antžeminės dalies plotas	m ²	4898	
11.	Pastato tūris	m ³	97 075	
12.	Pastato požeminės dalies aukštų skaičius	vnt.	3	
13.	Pastato antžeminės dalies aukštų skaičius	vnt.	1	
14.	Pastato aukštis	m	6	
15.	Požeminių automobilių stovėjimo vietų skaičius	vnt.	-	